

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **S. M.**
státní příslušnost Afghánistán
naposledy pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková
1, 331 65 Tis u Blatna
zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem sídlem 702 00
Ostrava, Purkyňova 6

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie
Moravskoslezského kraje,**
sídlím 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, 30. dubna 1682/24

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2020 č. j. KRPT-213664-33/ČJ-2020-070022-COV, o zajištění

takto:

I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje ze dne 17. 10. 2020 č. j. KRPT-213664-33/ČJ-2020-070022-COV se zrušuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2020 č. j. KRPT-213664-33/ČJ-2020-070022-COV, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona č. 326/1999 Sb., za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013 (dále jen Nařízení EU č. 604/2013), kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států. Doba zajištění byla stanovena podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.
2. Žalobce namítal, že realizovatelnost účelu zajištění byla nedostatečně posouzena s ohledem na (ne) možnost jeho předání do Řecka. Žalovaný v rozsudku učinil závěr, že ani správnímu orgánu nejsou známy překážky, pro které by nemohlo být realizováno jeho předání. Přes tento kategorický závěr si žalovaná ovšem vůbec neobstarala žádné podklady, na základě kterých by mohla vyslovit takové hodnocení. Rozhodnutí tedy nemá oporu ve spise a je z tohoto pohledu nepřezkoumatelné. Žalobce poznamenal, že je všeobecně známo, že řecký azylový systém trpí vadami a tyto vady jsou neustále napadány, kritizovány a nevyhovují požadavkům zákonnosti rozhodnutí o předání. Žalovaná vůbec nevyhodnotila specifika řeckého azylového systému a situaci žadatelů o mezinárodní ochranu v Řecku. V daných souvislostech žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 50/2020-43 ze dne 30. 9. 2020 a rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 198/2016-24. Žalobce uvedl, že v loňském roce Řecko přijalo 12 718 žádostí. Ze všech těchto žádostí se však podařilo uskutečnit pouze 33 transferů a ani jeden transfer neproběhl z České republiky. Této skutečnosti se žalovaná v napadeném rozhodnutí nevěnuje. Za popsaného stavu není namístě tvrdit, že je dán reálný předpoklad jeho přemístění do Řecka. Žalobce dále namítal, že jeho předání do Řecka za účelem pokračování v řízení o mezinárodní ochraně právě v Řecku je nepřípustné, neboť Řecko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení a v řeckém azylovém systému jsou dány systematické nedostatky, které činí vydání do Řecka za účelem azylového řízení nepřípustným. Žalobce poukázal také na to, že v protokolu uvedl, že o azyl v Řecku nežádal. Je všeobecně známo, že řecký azylový systém se setkává s problémy, kdy uprchlíci podepisují často pod nátlakem dokumenty, kterým nerozumějí, což byl pravděpodobně i jeho případ. Navíc v současném stavu, kdy je Řecko postižené virem COVID 19 se žalovaná vůbec nezabývala tím, že v Řecku v přeplněných azylových zařízeních mu hrozí nebezpečí nákazy tímto virem a předání nemusí být vůbec realizovatelné. Tuto skutečnost žalovaná zcela opomenula. Nákaza má stoupající tendenci a v uprchlických táborech, které jsou přelidněné a bojují s nedostatečným hygienickým vybavením, je riziko o to větší. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 91/2016-27, z něhož citoval. Žalobce rovněž poukázal na aktuální nezávislé materiály popisující stav azylového řízení v Řecku, v žalobě uváděl údaje o nárůstu žadatelů o mezinárodní ochranu v Řecku, popisoval okolnosti ohledně pozastavení přístupu k azylovému řízení v roce 2020 v Řecku,

dále se zabýval novým zákonem o azylu – zákon č. 4636/2019, který vstoupil v platnost 1. 1. 2020 a byl opakovaně kritizován vnitrostátními i mezinárodními orgány pro lidská práva a uvedl, že aktuální nezávislé dokumenty popisují i přeplněnost zařízení.

3. Žalovaná v písemném vyjádření shrnula průběh správního řízení, citovala skutková zjištění a závěry napadeného rozhodnutí a v závěru uvedla, že 13. 11. 2020 v 17:30 hodin byl žalobce propuštěn ze Zařízení pro zajištění cizinců Balková na svobodu z důvodu § 127 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., tudíž žalobce se v současné době již nenachází v režimu zajištění dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona č. 326/1999 Sb.
4. O žalobě soud v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců rozhodl bez jednání, neboť žalobce ve lhůtě do 5 dnů od podání žaloby nenavrhł konání ústního jednání. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce byl dne 16. 10. 2020 v 09:30 hodin kontrolován hlídkou Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Frýdek – Místek, pracoviště Chotěbuz na nástupišti nádraží Českých drah v Petrovicích u Karviné. Žalobce nepředložil ke kontrole žádný doklad totožnosti nebo jiný doklad opravňující jej k pobytu na území. Sdělil, že na území České republiky přicestoval nákladním vlakem 16. 10. 2020 ze Srbska, a to v úkrytu podvozku vagónu. Jako cílovou stanici uvedl Francii. Hlídka na místě pojala podezření, že žalobce porušil § 119 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., a ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 a 6 téhož zákona a žalobce podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., zajistila. Jelikož žalobce jevil symptomy nemoci COVID 19, byl nejprve eskortován do nemocnice Agel, kde se podrobil PCR testu s negativním výsledkem. Poté byl převezen na služebnu policie. Žalobce do protokolu uvedl své osobní údaje, sdělil, že je státním příslušníkem Afghánistánu. Zopakoval, že do České republiky přijel v úkrytu nákladního vlaku, schován na podvozku mezi koly nákladního vagónu. V úkrytu cestoval ze Srbska tři dny. Žalobce neměl u sebe žádné doklady totožnosti. Sdělil, že Afghánistán opustil před rokem, cestoval přes Pákistán a Irán do Turecka. Následně do Řecka. Jako cílovou zem označil Francii. Z databáze Eurodac vyplývají k osobě žalobce ztotožněné dle otisku prstů záznamy označeného ID, a to záznam v Řecku. K tomu žalobce uvedl, že na řecko-turecké hranici byl zkontrolován řeckou policií. Na území Řecka mu byly vystaveny nějaké dokumenty, kterým nerozuměl a byl propuštěn na svobodu. Mohl se volně pohybovat na území Řecka. Žalobce uvedl, že v Řecku nežádal o mezinárodní ochranu, neboť jeho cílovou zemí je Francie, kde by chtěl bydlet se svými dvěma bratry.
6. Žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 17. 10. 2020 č. j. KRPT-213664-33/ČJ-2020-070022-COV rozhodla o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona č. 326/1999 Sb., za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států. Doba zajištění byla stanovena podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že jednak žalobce porušil Ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 2. 10. 2020 č. j. MZDR 20599/2020-32/MIN/KAN, účinné od 5. 10. 2020 od 00:00 hodin, podle něhož

v žalobcově případě byl vstup na území výslovně zakázán, přičemž se na něho nevztahovala žádná z výjimek označeného ochranného opatření. Dále žalovaná v průběhu šetření zjistila po provedení otisků prstů pozitivní záznam shodu s ID GR1PIR20190412377332 se záznamem v Řecku a učinila závěr, že tato země by tedy měla být zemí příslušnou k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a měla by být v souladu s nařízením č. 604/2013 povinna žalobce přijmout žalobce zpět na své území. Žalovaná dospěla k závěru, že je zde důvod pro zajištění žalobce dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona č. 326/1999 Sb., a to s odkazem na postup dle nařízení EU č. 604/2013. Žalovaná současně učinila závěr, že jí nejsou známy překážky, pro které by nemohlo být realizováno předání žalobce do Řecka s tím, že na úrovni Evropské unie, ať již jednotlivých výkonných orgánů či Evropského soudního dvora, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Řecku. Žalovaná uvedla, že žalobce nevyjádřil žádnou obavu ze svého návratu do Řecka, v České republice nemá v úmyslu zůstat. Žalovaná konstatovala, že v době rozhodování o zajištění jí nebyly známy žádné překážky, které by bránily v předání žalobce do Řecka, kde provedeným šetřením žalobce požádal o mezinárodní ochranu.

7. Správní spis neobsahuje žádné dokumenty o tom, že v případě žalobce byl zahájen postup v Dublinském řízení o jeho přijetí zpět do Řecka. Dle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců platí, že nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. 1. 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
8. Podle ust. § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
9. Krajský soud odkazuje na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011 č. j. 7 As 79/2010-150, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými

překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.

10. Krajský soud shledává důvodnou žalobní námitku žalobce, že žalovaná se v napadeném rozsudku dostatečně nezabývala realizovatelností účelu zajištění, konkrétně otázkou možnosti předání žalobce do Řecka. Soud souhlasí s žalobcem, že závěr správního orgánu, že mu nejsou známy překážky, pro které by nemohlo být realizováno předání žalobce do Řecka, je nepřezkoumatelný, a to za situace, kdy si žalovaná k hodnocení této otázky neobstarala žádné podklady, a kdy je všeobecně známou skutečností, že řecký azylový systém je zatížen dlouhotrvajícími velkými problémy, přičemž jedním z důvodů je skutečnost, že je zatížen vysokým nárůstem žadatelů o mezinárodní ochranu v Řecku. Z veřejně dostupných zdrojů rovněž plyne, že azylový systém tam vykazuje systémové nedostatky. Neobstojí konstatování žalované, že žalobce nevyjádřil žádnou obavu ze svého návratu do Řecka a že žalované nebyly známy žádné překážky, které by bránily předání cizince do Řecka. Žalovaná již s ohledem na tyto veřejně dostupné informace, jimiž nepochybně disponuje, měla před rozhodnutím o zajištění cizince opatřit podklady o tom, zda je předání žalobce do Řecka potenciálně vůbec možné. Žalovaná takto nepostupovala a její závěr o neexistenci překážek, které by bránily v předání žalobce do Řecka, je nepřezkoumatelný. Krajský soud opakuje závěr z citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, dle něhož o zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Pro uvedenou vadu řízení spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, a tedy jeho nepřezkoumatelnosti, soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Soud však současně nevyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 111/2012-34, z něhož plyne, že po zrušení rozhodnutí žalované o zajištění cizince je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno.
11. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci, který měl ve věci úspěch prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 07.12.2020

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně